

● **מושה דיין לא ירבה לנאום בעתיד הקרוב.** למרות הגיבוי של דויד ברגוריון, ניצבים שני מכשולים בפני הופעותיו הפוליטיות של האלוף דיין: הופעותיו היו מאכזבות, והן עוררו התנגדות רצופה בכל המפלגות, כולל מפא"י.

● **קהיר מנסה לזמן מחדש פגישת „שלושת הנייטראלים הגדולים“ ביוגוסלביה.** במחצית החודש הבא יבקר גמאל עבד אל-נאצר אצל הנשיא טיטו, ובהזדמנות זו מתאמצת הדיפלומטיה המצרית לערוך שוב פגישה בין טיטו, נהרו ועבד אל-נאצר, כדוגמת הפגישה שנערכה בבריוני לפני למעלה משנתיים. הסיכויים: מועטים.

ייתכן כי את פרק הזמן עד צאתו ליוגוסלביה, יבלה נשיא רע"ם בדמשק. נוכחותו שם נעשתה לאחרונה הכרחית, ליישור החיכוכים שהתגלו בין סוריה ומצרים מאז האיחוד.

● **חיילי חיל החירום של האו"ם יבלו את חופשותיהם כמצרים.** עד כה היו נוסעים מרצועת עזה ומאזור שארם אל-שייך לביירות, אולם מאז המרד הלבנוני מחפשת מפקדת הכוח סידורי נופש במצרים. בין השאר יושכרו ארבעה מבתי-המלון הידועים ביותר בקהיר ובאלכסנדריה, לשימושם הבלעדי של חיילי האו"ם.

● **יתכן כי יוחל בקרוב בשיחות בין מצרים וסודאן.** הבטיח שעליו דורשים הסודאנים להעמיד את השיחות: שוויון מלא, והכרה מצרית מפורשת בעצמאותה של הסודאן, גם בענייני החלוקה של מי הנילוס.

● **מערכה חדשה לצימצום עצמאות המשפט בישראל תינתח** כאשר תנסה הממשלה למנות מספר גדול של שופטים חדשים מבין המשפטים הצעירים — והבלתי-מבריקים — השייכים למפלגות הקואליציה.

● **החקלאים לא יתנגדו להרצאת הירקות ממדד יוקר המחיה.** אחרי שנוכחו לדעת כי חלקי הארץ של הסובסידיות הלך לכיסו הסיטונאים, מוכנים החקלאים לעבור למחירים מובטחים בלי קשר עם המדד. התוצאה: פחות תנדודות במדד, החלל מן העליה הבאה בתוספת היוקר, בראשית יולי.

● **גדל המחסור בנייריקרפ לאריזה,** עקב הריבוי בבתי-מלאכה קטנים לקרטונג, פרי יוזמתם של עולים חדשים. המתחרים בשקט במפעלי-הענק של קרגל.

● **פרם חדש לייצואנים:** בענפים מסוימים יקבלו רק הם רישיונות לייבוא חומרי-גלם חיוניים לייצור מקומי. דוגמה: משרד המסחר והתעשייה הפסיק לתת רישיונות לייבוא לחוסי וולטרא לסתם ייבואנים, נתן אותם רק ליצי רנים מיוחסים כפיצוי על מאמציהם לייצוא שלהם.

● **אם תרצה, תוכל להמשיך ולשתות נפיקפה.** למרות שמנהלי עלית התנו בשעתו את ייצור קפה-נמס מקומי בהפסקת הייבוא של הנס הזר, אין הממשלה נוטה עתה לבצע זאת, מתוך שיקול שהייבוא מכניס כסף רב לאוצר המדינה, בצורת מסי-מותרות.

● **קבוצת צעירים דרוזיים תצא בקרוב בהכרזה „גם אנו ערבים!“** צעירים אלה מרוכזים בינתיים בכפרים הדרוזיים שבגליל והם מנסים לגייס את תמיכת בני עדתם המשכילים, בכפרי הר הכרמל. את הדחיפה לצעד זה נתנה עמדתם של הדרוזים בלבנון, הנלחמים לצד רע"ם.

● **ועידה שקמה צפויה להתאחדות הסותרים.** בניגוד לפעם הקודמת, בה נערכה מערכתו של אפרים גוזמן, אין עתה שום ויכוח על קיום הסטטוס קוו בשלטון.

● **מליון וחצי לירות נוספות על הפדיון הרגיל,** מתכוונים סוחרי ישראל לגרוף החודש לתוך קופותיהם, אם יתגשמו כל התקוות שתולה ציבור זה במפעל עדוד הקניה תשי"ח, שיתחיל השבוע ברחבי הארץ. המפעל מתנהל בצורת חלוקת פרסים בין הקונים בחנויות השונות. על כל קניה של לירה מקבל הצרכן בול ועל כל 25 בולים הוא מקבל איגרת השתתפות במפעל. המטרה: עידוד הקניה בחודשי הקיץ, שהם חודשי שפל בקניות בחנויות.

● **בחודש הבא יושלם צנור-הנפט אשדוד-חיפה,** אך ללא חסכון לצרכנים.

● **מחסור במים צפוי לתל-אביב.** סקר עירוני הוכיח כי לעומת השנה הקודמת חסרים עתה כ-20 מיליון מטרים מעוקבים מים. ירידת פני מיי-התהום גורמת גם להמלחת הבארות הקיימים.

● **סכנת המלחה צפויה גם לבארות בחלץ.** שמונה בארות כבר הושחתו על-ידי חדרית מים מלוחים. חדשות משמחות יותר: שוב נתגלו בראש-זוהר הגאזים, שנעלמו אחרי שנתגלו בפעם הראשונה לפני כמה חודשים.

מנהיג ציוני גדול, שדעותיו היו תמיד שנויות במחלוקת חמורה, אך ששעור-קומתו ומסירותו לא היו מוטלים בספק. מסקנתם מן הויכוח העגום יכלה להיות רק אחת: כי לגבי עצמותיהם של מתים, כמו לגבי כל ענין הנוגע לאנשים חיים, קובע בישראל רק שיקול אחד: השיקול המפלגתי הצר ביותר.

מדיניות

הצהרה שחורה

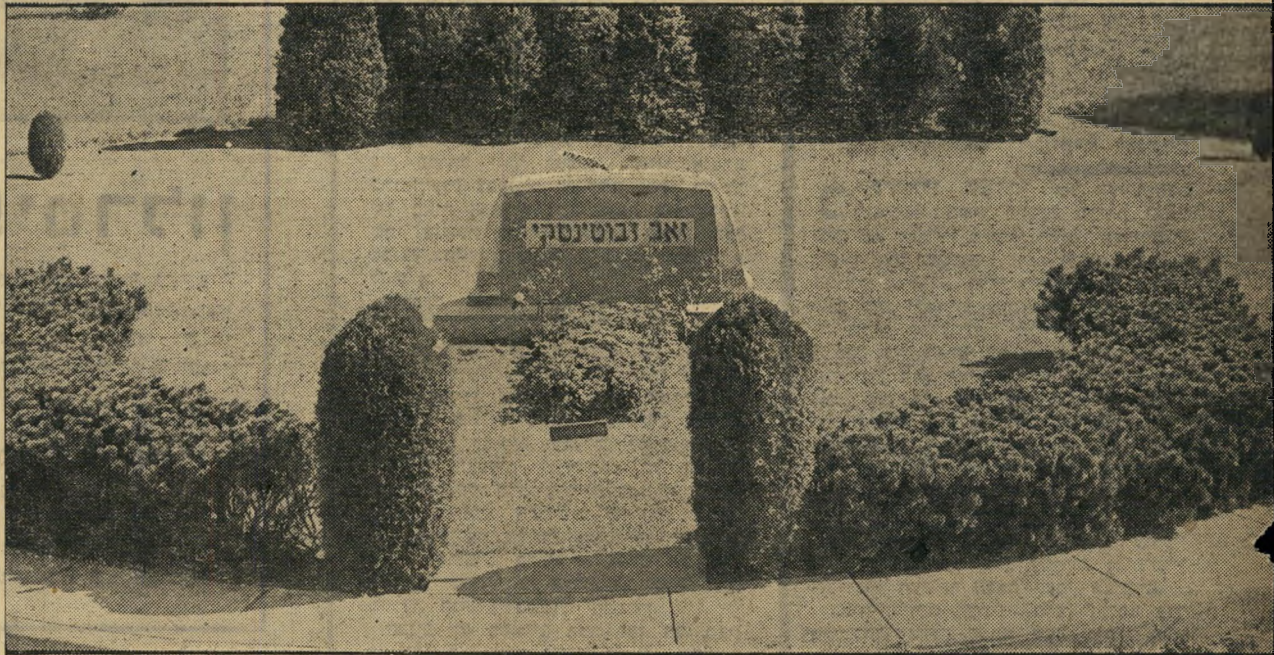
למשך כמה שעות השתררה השבוע תדי-המה עמוקה במשרד-החוץ הישראלי. גרמה לכך ידיעה קצרה: בתום ביקורו בקאהיר, חתם ראש ממשלת גאנה, הר"ר קתאמה נאקרומה, על הצהרה משותפת עם גמאל עבד אל-נאצר, בה דרשו השניים „פתרון צודק לבעיית פלסטין“.

הנוסח עצמו היה תמים למדי — כי לא נקבע מהו הפתרון הצודק. אולם תמימות זו לא העלימה את המשמעות העמוקה: ● הנוסח הוא זה המועלה לעתים קרובות על-ידי התעמולה של רע"ם, נתקבל כדרישה להחזרת הפליטים ולשינוי הגבולות. ● העובדה כי נאקרומה חתם יחד עם נשיא רע"ם, מוכרחה להתפרש כהודעה עם עמדתו של הלה „בבעיית פלסטין“. ● הדיפלומטים המנוסים של משרד-החוץ ידעו זאת: ההצהרה היתה תבוסה נוספת ל-מדיניות-החוץ הישראלית.

במקום הראשון של רשימת מועמדיה. אולם ערי, פרופסור מצטיין למאתמטיקה בטכניון החיפאי, לא הופיע בטכס. במכתב הסירוב לביגיי כלל פסוק קטן, ששימש כפתיל לפצצה. כתב הוא: „לא אהיה שלם עם עצמי, אם לא אוסיף שקיימת סיבה נוספת (מלבד קיפוח חיילי אצ"ל ולח"י) המונעת ממני להיענות להזמנתך: אני ב-דעה, שראש-הממשלה חייב היה מזמן לצאת להעביר מהנכר את עצמותיו של האיש, לו הוא רוצה להעניק את אות ההנחה ולהציב את כפרו באדמה עברית“.

הפעם התעוררו כל מפלגות המדינה. יש ראל רוקח שוב התייב בראש המערכה, הביא לכנסת הצעה לסדר-היום. הדתיים והפרוגרסיביים הודיעו בפירוש כי נציגיהם בממשלה יצביעו בעד ההעברה. מפ"ם ו-אחדות-העבודה הודיעו שלא יתנגדו — בתנאי שלא תיערך הלחיה ממלכתית מטעם המדינה. אפילו במפא"י נחלקו הדעות.

רוב עסקני המפלגה היו משוכנעים בעומק לבם כי טעות היא לספק את נשק הסירוב לאופוזיציה. אילו הועלו העצמות ללא תכריז מפורשת, בצורה שתוכיח את נדיבות-לבה של מפא"י נגד יריביה המתים, יביא הדבר רק כבוד למפלגה. אולם רוב העסקנים שסברו כך שתקו. הם ידעו כי בענין זה מעורבים רגשותיו האישיים של ביגיי — ואיש אינו מעז להתגרות בראש-הממשלה. ייתכן כי בכמה חוגים שרר גם החשש כי הלחיה גדולה, סמוך לתקופת בחירות, תשמש נשק-בחירות בידי תנועת-החרות.

קבר ז'בוטינסקי בכית-הקברות עלי-שם מונטפורטה, ניריורק

... במקום שאמות ו'.

נישואין בקאהיר. אפשר היה להסביר את משוא-הפנים של ראש הממשלה השחור ברקע האישי: נישואיו עם צעירה מקאהיר. אולם הסיבות היו עמוקות יותר.

לנאקרומה קרה מה שקרה קודם לכן לראש ממשלת בורמה, או נו. בשמחה הראשונה של השנת עצמאות מדינותיהם, קידמו בברכה את נסיונות ישראל לעזור להם בעצה ובחומר, כדי לקשור קשרים הדוקים גם או נו וגם נאקרומה רחשו אהדה ניכרת לנסיון הישראלי, כדוגמה למה שאפשר לעשות בארץ אסיאתית נחשלת. אולם ככל שהתבררו החזיתות הביני-לאומיות, נאלצו שתי המדינות — האסיאתית והאפריקאית — להתחשב בעובדות החיים, אותן העובדות שהניעו השבוע את ממשלת צרפת להתקרב מחדש למצרים. עמדת-המפתח של רע"ם בעולם האפרי-אסיאתי ובא"ם אינה מאפשרת לאינו ולנאקרומה לעשות מעשים הפוגעים בגלוי בתנועה הלאומית הערבית.

אילו היתה גם לישראל אחיזה כל שהיא בעולם הערבי, אפשר היה לעקוף אולי מכשול זה. אולם מאחר שאין ישראל קיימת כלל במרחב העמים הערביים, ואין אף פלג אחד בתנועה הלאומית הערבית הקשור עמה, נאלצים גם הידידים הפוטנציאליים של ישראל באסיה ובאפריקה להתקשר לאויביה.

כל אשר יכלה הדיפלומטיה הישראלית לקחת לו בתנאים אלה היה שאו נו, נאקרומה ושות' לא ייסתפו בורם הערבי הי ציוני ביותר, אלא יסתפקו בניסוחים מתורגמים — כפי שעשה ראש ממשלת גאנה.

אולם נראה כי היה זה חשש-שוא: זכרו של ז'בוטינסקי. כה קדוש בעיני חסידיו, עד שגם מנהיגי חרות לא היו מעזים לנצל את המעמד למטרות מפלגתיות — אפילו העלו דבר כזה על דעתם.

„חזונו פרם נתגשם...“ תנועת-החרות עצמה לא לקחה חלק פעיל במערכה להעלאת עצמות המנהיג הנחשב לגביא ה-תנועה. ייתכן כי לא רצתה להפוך נושא זה לענין מפלגתי. ייתכן גם שחששו כי הלוויית ז'בוטינסקי בישראל, תחת חסות ממשלת בן-גוריון, תתן לביגיי הזדמנות להפקיע לצרכיו את זכר המנהיג המנוח. בצורה ציונית ביותר ביטא רעיון זה השבוע אחד מראשי אצ"ל לשעבר, „כל זמן שז'בוטינסקי נשאר בחוץ-לארץ“, אמר, „משמש הדבר סמל לכך כי חזונו טרם נתגשם במלואו, וכי שליטה בארץ ממשלה ששיתפה פעולה עם השלטון הזר נגד תלמידי ז'בוטינסקי במחתרת. כדאי להשהות את ההעברה עד ליום שתשלוט בארץ מדי-שלה שתסמל באמת את מלחמת השיחור העברית!“

בהעדר יוזמה חרותית בולטת, נשארה היוזמה בידי שתי האגודות שנטלו תפקיד זה לידיהן: מוסדר בני-ברית, בהנהגת השופט המחוזי ד"ר יוסף לם, מי שהיה ח"כ מטעם מפא"י, ומוסדר ז'בוטינסקי, בהנהגת אליהו גל-עזרי, לשעבר מראשי בית-ר.

לגבי המעלה ממחצית תושבי ישראל ביוני 1958, אין השם ז'בוטינסקי מעלה עוד מר-שגים ברורים. בני הדור החדש בארץ, ובני העליות מארצות נידחות, ידעו — לכל היותר — רק כי ז'בוטינסקי היה